

VR:n päiväjunapilotin jatkaminen sopimuskaudelle 2026-2027

Kunnanhallitus 22.09.2025 § 301
148/08.01.00/2025

Päätösesitys Kunnanhallitus päättää:
1) osallistua päiväjunapilottikokeilun jatkoon vuosiksi 2026-2027 ja
2) sitoutua Pelkosenniemen kunnan maksuosuuteen yhteensä
maksimissaan 14 400 euroa, joka jakautuu kahdelle vuodelle seuraavasti:
7 200 euroa (2026) ja 7 200 euroa (2027).

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin

Käsittely Elinvoimajohtaja selosti asiaa keskeytetyn kokouksen aikana.

Perustelut Vuonna 2024 loppuvuodesta aloitettu päiväjunapilottikokeilu Kemijärvi-Rovaniemi-Kemijärvi päättyi 15.12.2025. Pilottikokeilussa sesonkiaikana Kemijärvelle on tullut yhteensä 18 ylimääräistä vuoroparia, joista kunnat ovat tehneet sopimukset VR:n kanssa ja joita kunnat ovat myös rahoittaneet.

Liikenne- ja viestintäministeriön, VR:n ja kuntien edustajat ovat 5.8.2025 pitäneet Teams välityksellä neuvottelut päiväjunapilotin tuloksista ja mahdollisesta jatkamisesta. Mikäli sopimusta halutaan jatkaa, se tulee tehdä 30.9. mennessä.

Ylimääräiset junavuorot ovat kiinnostaneet matkustajia. Alkuvuoden vuoroissa on ollut n. 300 edestakaista matkustajaa. Ministeriö suhtautuu myönteisesti sopimuksen jatkamiseen, mikäli kunnat vastaavat rahoituksesta jatkossakin. Sopimusta voidaan jatkaa kerralla jopa vuoden 2030 loppuun tai tehdä lyhyempänä jaksona. Sopimusta suositellaan kuitenkin tehtäväksi vähintään 2 vuodeksi kerrallaan, jotta liikennöintiin saadaan pitkäjänteinen näkymä ja vältetään turhaa hallinnollista työtä.

Maksimirahoitusosuus 18 lisävuoroparista sesonkiaikoina kaikkien kuntien osalta yhteensä on 36 000 €. Kuntien rahoitusosuus pienenee sen mukaan, paljonko VR saa lipputuloja lisävuoroilta. Alla olevassa taulukossa jaoteltuna kunnittain edellisen päiväjunapilotoinnin mukaan sovitun jaon mukaisesti esimerkki kahden vuoden jatkosta.

	%-osuus	Maksuosuus € v. 2026 max.	Maksuosuus € v. 2027 max.	v. 2026–2027 yhteensä € max.
Kemijärvi	50	18000	18000	36000
Salla	20	7200	7200	14400
Pelkosenniemi	20	7200	7200	14400
Savukoski	8	2880	2880	5760
Posio	2	720	720	1440
Yhteensä	100	36000	36000	74880

Itä-Lapin kuntayhtymä, joka ei ole asiassa sopijaosapuoli, on käsitellyt päiväjunapilotin jatkoa yhtymähallituksen kokouksessa 28.8.2025 §68. Yhtymähallitus esittää, että kunnat tekevät myönteisen päätöksen päiväjunapilotin jatkamisesta vuosille 2026-2027.

Ensimmäisellä pilottikaudella Pelkosenniemen kunnan korkein sopimuksen sallima maksuosuus on ollut 6400 euroa, josta elokuuhun 2025 on toteutunut 1740 euroa. Tämä on summa, joka on siis jäänyt maksettavaksi kunnalle lipputulojen vähentämisen jälkeen. Vuoroja on ajettu vuonna 2024 viikoilla 51 ja 52, vuonna 2025 viikoilla 1, 7–10, 15–16 ja 27–30. Kaikkia nykyisen sopimuksen vuoropareja ei ole vielä ajettu, vaan ne toteutuvat viikoilla 36–38 ja 41–42. Näin ollen, mikäli junamatkustaminen ei vähene vaan pysyy ennallaan tai kasvaa, kokonaiskustannuksen voi varovaisesti arvioida olevan jatkossakin n. 2500 euron vuosiluokkaa. Pelkosenniemen kannalta vuoroparin etu on saavutettavuuden parantuminen vähähiilisellä julkisella liikenteellä Kemijärvelle asti. Vuoron tukemisessa on kuitenkin myös päällekkäisyyttä, koska samalta junalta pääsee myös bussilla Pyhälle. Vuoropari lisää silti koko Itä-Lapin saavutettavuutta ja mahdollistaa lauantai-aamun vuoron Kemijärveltä Rovaniemelle, minkä voi katsoa palvelevan myös paikallisia.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi Kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Esittelijä	Kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	Itä-Lapin kuntayhtymä
Muutoksenhaku	Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen.